

STOPA

Chceme věrni
zůstat také
dál.

ČASOPIS ČESKOSLOVENSKÝCH SKAUTŮ A SKAUTEK V EXILU

Zpráva č. 12.

V Á N O C E

Jaroslav Vrchlický

Hlas zvonů táhne nad závějí
kdes v dálce tiše zaniká;
dnes všechny struny v srdci znějí,
neb radost se jich dotýká.

Jak strom jen pohne haluzemi,
hned strásá ledné křišťály,
rampouchy se stěn visí k zemi
jak varhan velké píšťaly.

Zem jak by liliemi vzkvetla
kam sníh pad', tam se zachytil.
Bůh úsměv v tvářích, v oknech světla
a v nebi hvězdy rozsvítil.

A staré písně v duši znějí
a snimi jdou sny jesliček,
kol hlavy mé jak ve závějí
hlas traticích se rolniček.

Můj duch zastone v blaha moři
vzduch srdcem táhne hluboce
a zvony znějí, světla hoří -
Ó Vánoce! Ó Vánoce!

Světla svíček, stromek, sníh a pár skromných dárků za zvuku něžných i jasavých koledí. To bývaly naše vánoce. Nemáme právo je zvat skautskými. Snad nám naše hnutí jen dávalo možnost, abychom je hlouběji prožívali s těmi, kdo sdíleli naši ideu.

Byly dříve vánoce krásnější? Ano, byly pro nás. Celý život byl krásnější, protože jsme byli mladí a celá tíha starostí života ležela na našich rodičích. Byly také krásné, protože jsme byli plni ideálů, snů a nadějí. Pokud jsme chápali břemeno na bedrech našich rodičů, byli jsme si jisti, že naše nadšení pomůže vytvořit lepší svět.

Těchto ilusí jsme dnes zbaveni. Ačkoli dnes lidstvomá daleko blíže k materiálnímu blahobytu i k rovnosti, má také daleko blíže k závisti, nenávisti a ničení. Tíha starostí dnes spočívá na nás. Je o to tísnivější, že se zdá, že je celé lidstvo ve svém hledání na slepé cestě. Snad jsou dnešní vánoce náznakem marnosti a prázdnoty lidského počínání: neplápolají plameny svíček, nýbrž mrkají elektrická světla. Stromek nevoní vždy pryskyřicí, nýbrž bývá často umělý, jako sníh z konzerv, kterým se stromky postříkují. Skromné dárky byly nahrazeny předměty, na nichž je nejdůležitější cenovka. Vánoce jsou obrovským obchodním podnikem, cesta ke štěstí vede přes peníze.

Bude dobře, podstoupíme-li dnes nebezpečí, že budeme nazváni "laudatores temporis acti". Pochvalujme starou dobrou dobu bez zbytečné sentimentality a zdůrazňujme hodnoty pod prostým stromečkem, které nelze koupit a které kdysi přinášely lidem štěstí. Je to tak blízké našemu skautskému srdci: mluvíme o lásce člověka k člověku, o pokoji na zemi, o písni, o nesmrtelné a divukrásné přírodě, o pokorném obdivu k zázraku života - a nebojme se o štědrém večeru vyjít z města a ukázat dětem hvězdné nebe, které člověk ani nerozsvítil ani nezhasne, které svítilo nad zrozením Krista i nad našimi tábory doma, a které bude zářit na věky.

Bengal

OBNOVÍ SE SKAUTING DOMA?

Již několik let má režim potíže s mládeží, která je vzpurná, neukázněná, roste delinkvence mládeže a švejkovina nabyla takové virtuosity a stala se tak běžnou, že mladí se dovedou vyhnout všemu, co režim nařizuje.

V poslední době se nejen v paedagogických a odborných časopisech, ale i v Rudém Právu rozvinuly debaty o tom, jak podchytit mládež. Odborníci docházejí k tragickému závěru, že stávající organizace jsou přeorganizované, pionýrské oddíly nefungují a činnost se jen vykazuje na papíře.

Jakpak by ne. Co můžete očekávat od soudruha učitele, jehož soudruh ředitel nakomandoval, aby nařídil zájem ve svém pionýrském oddíle studentů, kteří jsou tam jenom proto, protože tam musí být.

V Literárních Novinách rozebírá L. Pecha situaci a otevřeně přiznává, že skauting byl jedinou úspěšnou organizací, či lépe hnutím. Dobrovolní pracovníci, vůdcové měli lidský vztah k mládeži, které rozuměli a jímž ona důvěřovala. Jejich sebekritičnost, zdravý prostý rozum a takt i amatérsky obětavý zájem byly šťastnou kartou ve hře.

Takové lidi ovšem dnes režim doma nenašel. Diskuse a porady odborníků se konají v okresech i v ústředí a bývalí skautští pracovníci jsou zvaní jako poradci a také se účastní debat v novinách a časopisech. Zájem je všeobecný.

Z diskusních schůzí i z článků v různých časopisech, ba dokonce knih od věcí vydaných jasně vysvítá, že režim je ochoten k velikým ústupkům, jenom aby našel d o b r o v o l n o u organizaci mládeže a d o b r o v o l n é pracovníky. Bývalí skauti jsou dotazováni, zvaní na schůze a účastní se diskusí v časopisech.

Všeobecně se volá po organizaci, která by dala vedoucímu oddílu, či skupině dosti volnosti, aby mohl uplatnit svoji obrazotvornost a tvůrčí schopnosti, aby nebyl zatěžován dozorčími orgány a inspekcemi. Pecha píše v L.N. "není možno pracovat de detailů systém výchovných forem a prostředků jako recept povinný pro všechny případy. Výsledek nemůže být nic jiného, nežli schematismus ve výchovné práci a útěk tvůrčích pracovníků od ní... systém prohnáný zbyrokratisovaným aparátem se v praktické realizaci stane karikaturou." A právě to se stalo a to ví dobře p. Pecha i ostatní pionýrští pracovníci. Je zajímavé, že se zdůrazňuje všude, že "organizace musí mít ideový program mládeži srozumitelný a pro ni přitažlivý". Který přináší něco nového, avantgardního, spíš v generační kritické reakci proti váženým otcům než pod jejich protektorským dohledem.

Vyšla celá řada starých skautských příruček o táboření, o hrách a jiných

skautských znalostech a dovednostech. Jen skautskou ideologii a zákon z těch knížek vykuchali. Vycházejí znova Foglarovy knihy a snad i Novákovy i jiné povídky s dobrodružným obsahem.

Tak jako po první válce se množí skupiny tramské, které ovšem se nedají ovládnout a jsou naplněny nenávistí či spíše odporem k režimu. Tramská mládež dělnická, která ovšem nevěří v komunistické zásady stejně jako studenti, kteří chtějí být nezpoutanými individualisty.

Režim je nucen něco podniknout, aby mládež, i když ne podchytil, alespoň odvedl od cesty zločinu a delinkvence.

Můžeme zřejmě očekávat dvojí. Buď se režim pokusí převzít prvky skautské výchovy a nacpat je do programu pionýrských oddílů: to se asi nepodaří, protože nakomandovaní vedoucí nemají ani nadšení, ani lidského zdravého rozumu, ani znalostí potřebných k vedení. Je však možné, že na čas to pionýry poněkud obrodí a dodá nové "krve". Nebo půjde režim tak daleko, že dovolí zřídit jakousi skautskou organizaci s dobrovolnými pracovníky, kterou bude jen z povzdálí kontrolovat. Máme zprávy, že starí skauti jsou ochotni tento úkol převzít a dokonce se k tomu nabízejí.

Podobně se vyvinula situace v Polsku, kde se také pokoušel režim nejprve "omladit" svoje pionýrské oddíly, ale potom šel dále a obnovil skautskou organizaci polských Harcerů. Celá řada starých skautů z předválečné doby se dala získat k této práci a je dosud těžko říci, zdali režim získal mládež, nebo povolil organizaci, která bude spíše živit odpor proti režimu a učit mládež samostatně myslit a oceňovat svobodu.

Problém jsou ovšem vedoucí, protože ti, kdo mají jakékoliv zkušenosti se skautskými oddíly před válkou, jsou přes padesát a ti, co vedli oddíly po válce, jsou čtyřicátníci. Průměrný věk našich vůdců býval 27 let.

Mají-li se ovšem uplatnit zásady, které vysvítají z debat, potřebuje hnutí ještě jeden prvek: s v o b o d u. Jen tak může být avantgardní a kritický, a získat se nejen zájem, ale i nadšení mládeže.

Velen.

V neděli večer, 12. prosince jsme se zase v plném počtu sešli, tentokrát u Aleny. Oficiálních nás bylo 10, a k tomu manželky a manželkové, ale ti se nezúčastňují schůzí, ale jen pohoštění a pak zpěvu při kytáře.

Bratr Vláda Holeček přečetl dopis od Fakira a prodebatovali jsme jednotlivé body, hlavně ohledně plánovaného sjezdu v 66. roce.

Příští schůzi dohodnuto pořádat u bratra Jiráka, který slíbil vypůjčit nějaký film o amerických skautech.

Maruška.

Vzpomínka na Národní Skautské slavnosti v Praze ve dnech
29. června - 2. července 1922.

Tisíce skautů a skautek sjelo se koncem června v Praze ve velkém táborovém městě za hojné účasti cizích delegátů. Vzdor nevšímavosti pražské veřejnosti a špatné pohody přec výsledky byly uspokojivé. Oceňovali jsme své síly, poznali jsme obětavost našich funkcionářů a nadšení mládeže vytvořilo divy a krásným výsledkem našich slavností, které byly plodem skautské soběstačnosti/neobdrželi jsme od nikoho ani nejmenší podpory./

Slavnosti započaly již počátkem června otevřením skautské výstavy v Klementinu, otevírala neobyčejně bohatý pohled do skautské dílny a dostala zasloužené pozornosti veřejnosti a nadšeného oddivu návštěvníků z ciziny.

Hlavní dny počaly průvodem na hrad. Sedm tisíc skautů a skautek kráčelo za deště ulicemi Prahy za zvuku hudeb. Edyž jsme však dorazili na hradní nádvoří, najednou přestalo pršet a vysvitlo slunce. Na hradním pavlánu shromáždili se členové náčelnictva Svazu a cizí delegace, zástupce pana presidenta; ministerský předseda Dr. Beneš s chotí, ministr vnitra Dr. Černý, Ministr Národní obrany Udržal. Náčelník Svojsík pronesl významnou řeč a ku konci jménem nás všech slíbil věrnost a službu republice.

Hlavní ruch slavností se soustřeďoval v táborech na Císařském Ostrově u Troje. Kromě větších staveb společných, slavnostních bran, cvičiště, chaty k požárním cvičením, podia pro skautskou hudbu, prodejny, tiskárny táborového časopisu, velkého stanu první pomoci a pod. byla tam postavena velká řada prázdninových táborů různých typů, často pestře pomalovaných nebo ozdobených zelení. Někteří skauti se usídlili i pod zem v t.zv "země jamce a jiní zase umístili stany na kůly nebo do větví stromů. Vodní skauti pracovali ve svém táboře na několika lodích, a nedaleko byla zřízena stanice bezdrátové telegrafie. Naše tábory z Východoslovenska byly umístěny pospolu, chlapecký pod mým vedením za pomoci bratří Michalčíka, Podstavčíka a Uhorčíka, dívčí, skautky z Prešova a Košic pod vedením sestry Marie Perkové.

V táborech byly předváděny hry a cvičení. Velká vystoupení odehrávala se na hlavním cvičišti, kde vystupovaly větší celky z venkova, prováděly ukázky výcviku paměti velkou Setonovou hrou. Záchraná cvičení demonstrována v hořící chatě s ruční stříkačkou, skautská pohotovost a obratnost ukázána na závodech v rozkládání, přenesení přes překážky a znovuv sestavení skautských vozíků. Tábory byly navštěvovány delegacemi z ciziny a jinými vynikajícími osobnostmi, zejména Drem Benešem, ministrem Udržalem, Dr. Vaničkem, starostou Prahy Dr. Baxou, generály Mittlehauserem a Husákem a je Obecensstvo odcházelo uspokojeno a nadšeno skautskou výchovou.

Na hřištích Slavie a Sparty byly konány četné lehkooatletické závody a v sálech Městanské Besedy probíhaly soutěže v uměleckém projevu. Pro venkovské návštěvníky byly pořádány výpravy po Praze, pro cizí delegace též výlet na Karlův Týn.

Skautští činovníci se sešli k poradám o činnosti Svazu v Sladkovského síni Obesního domu, kde bylo vypracováno řada návrhů jejichž provedení bylo svěřeno Náčelnictvu téhož dne večer konal se ve Smetanově síni slavnostní valný sjezd Svazu. Zahájen hrou na varhany a projevy zástupců různých korporací, delegáti skautských organizací z ciziny pronášeli pozdravy

ve svém rodném jazyce, jež tlumočeny česky vyvolávaly bouře souhlasu. Náčelník Svazu Prof. A.B. Svojsík vylíčil činnosti Svazu za doby trvání a rozvoj skautingu od prvých počátků. Po ukončení řeči nadšení nebralo konce. Skauti z Moravy a Slezska darovali náčelníkovi skvostnou sochu Sv. Jiří, patrona skautů celého světa. Skauti z Třebechovic odevzdali náčelníkovi palcát v němž byla ukryta děkovaná adresa. Bratři z Moravy a Slezska věnovali nádhernou vlajku.

Dále se zabýval Valný sjezd financemi Svazi z nichž vysvitla obdivuhodná soběstačnost a svépomoc hnutí. Posléze bylo přikročeno k volbám Hlavního Stanu. Navržena byla kandidátka se starostou Drem. Šrobarem, ministrem vyučování a národní osvěty a náčelníkem Svojsíkem v čele, přijata jednohlasně. Sjezd byl zakončen zpěvem národní hymny za doprovodu varhan.

U příležitosti slavností došlo k založení Svazu Slovanských Skautů který sdružoval skauty ruské, polské, jihoslovenské a československé. Náčelníkem Slovanského Svazu byl jednomyslně zvolen br. Svojsík.

V Národním divadle byla hrána Smetanova "Prodaná nevěsta" a hlediště se pestřilo skautskými kroji, jak neobyčejný to ponled.

Ukutečnění těchto slavností, jež bylo provedeno bez cizí pomoci naší mladeží a činovníky, jest obdivuhodným činem, který v dějinách našeho skautingu byl důležitým mezníkem. Odděluje dobu prvních kroků skautingu u nás od období v němž skauting pracoval plnou silou na širokém poli, jež mu bylo k dispozici. Přesvědčili jsme se vzájemně o síle, o životnosti své idee a vrátili se k práci se zvýšenou oddaností a odhodláním dáti skautingu své nejlepší a ž dospěli jsme k těm nejvyšším metám.

SKAUTSKÝ TÝDEN V ROCE 1966

Janošík

Američtí skauti připravují skautský týden v době od 7-13 února 1966. V tomto týdnu bude kladen důraz na předvádění veřejnosti způsob skautské výchovy a činnosti. Skautské klubovny budou otevřeny veřejnosti a mladí hoši, kteří mají zájem o začlenění se do skautingu budou se moci podívat na činnost skautů. Tak zvané "Open Houses" budou svědky návratu dřívějších skautů do svých oddílů a t.zv. reunions budou pořádány ve všech okresích. "Jednou skautem- navždy skautem" bude heslem těchto schůzí. Pro účel propagace skautingu připravují američtí skauti t.zv. "Uniform Day" kdy skauti budou mít povolení zúčastnit se školního vyučování ve skautském stejno-kroji. Tato činnost jistě přiláká mnoho chlapců k vstoupení do skautingu. Účelem Boy Scouts of America je dáti možnost co největšímu množství mladých hochů k činnosti ve skautských oddílech, což je pro chlapce nezapomenutelná zkušenost, která se jistě uplatní v pozdějším životě. Kostely v okresech, kde jsou skautské oddíly budou podporovati skauty při t.zv. "Scout Church Day" 13. února, kdy všichni skauti přijdou do kostelů v skautských krojích, demonstrovat tím sílu a jednotu skautingu. Skautské jednotky též připravují výzdoby výkladních skříní skautskými motivy, články do novin atd. I naši skauti v místech kde jsou organizováni mají možnost se ukázat. Vybízíme proto naše členy a obchodníky, kteří mohou poskytnout prostor ve výkladních skříních o spolupráci o tomto skautském týdnu.

Jerry.

SKAUTSKÉ IDEÁLY SPOJUJÍ SVĚT.

SHLEDÁNÍ SE STOPOU

Pavel J. byl vedoucím oddílu v Praze a naše oddíly byly v témže středisku. Po únoru 1948 jsem opustil ČSR a po dlouhých štrapácích jsem se konečně dostal do Austrálie. V této pro nás velmi neobvyklé zemi jsem musel začít od píky. Přijeli jsme den před Novým Rokem a jelikož v prosinci tam mají léto ubytovali nás ve stanech v táboře Bathurst, N.S.W. Pro nás skauty nic nového, ale mnozí jiní si stěžovali, na nepohodlí atd. Po několika týdnech jsem se dostal do Melbourne, Vic. kde jsem dostal práci a usídlil se. Když jsem se tak trochu okoukal, začal jsem se shánět po skautech. Z australského ústředí skautů mně poslali do místního oddílu, kde pomocí skautského vedoucího jsem si prohlédl činnost několika oddílů. Tenkrát jsem neuměl téměř vůbec anglicky a dohovořoval jsem se jak se to dalo, s chybami, rukama a pod. Bylo mi tehdy trapné, když mně vedoucí představil skautikům, jako skauta z Československa a vyběhl mně, abych něco řekl. Jen jsem však otevřel ústa a snažil se pronést něco "mojí angličtinou" chlapi se začli chichotat. Náš evropský přízvuk se samozřejmě nemůže rovnat australskému podivuhodnému přízvuku, kterému ani Američané, kteří byli za války v Australii nerozuměli. Shledal jsem však, že skautská činnost je stejná po celém světě. Tak jsem pak moc nemluvil a jen pozoroval.

Začal jsem pracovat v továrně H.J. Heinz, známá americká továrna na konzervy, práce to ne mnou vyvolená, ale australskou komisí, která nám platila cestu a proto tedy si vyhradila právo nás umístit, kde bylo potřeba. Dali mně noční směnu, což znamenalo ve dne spát. Za tmaních denních veder to ovšem nebylo dobře možné. Tentokrát jsme bydleli v t.z.v. "hostelu" což je vlastně tábor s baráčky z vlnitého plechu, který se dovedl slunkem hezky rozžhavit a spát v této "troubě" nebylo dost možné. Po 7 měsících jsem pil "Nescafé" abych se udržel při práci vzhůru. Rosléze jsem tuto práci opustil a přesedlal na jinou. Po několika měsících se Pavel J. též ocitnul v Australii, ale nevěděli jsme o sobě. Čirou náhodou Pavel dostal práci v téže továrně jako kreslič a návrhář/kde je podnes/. Jednoho dne se ocitnula "STOP" na jeho stole, adresována mně. /Nechal jsem si poštu posílat do továrny/Naše příjmění jsou si podobná/aspoň Australanům se to zdálo/místní rozdělovači pošty si mysleli že zásilka patří jemu. Jaké bylo asi jeho překvapení viděti moje jméno na obálce STOPY, když my jsme se naposledy viděli někdy v únoru 1948 v PRAZE. Byl jistě překvapen, jak je svět malý, a že všechny cesty vedou do Austrálie. Pomocí personálního oddělení si si zjistil moji novou adresu a potom byla řada na mně býti překvapen, když se Pavel jednoho dne u mně ukázal, jako kdyby s nabe spadnul. Je možné, že kdyby nebylo STOPY, bydleli bychom v tom velkoměstě nezky dlouho aniž bychom o sobě věděli.

V.J.

AMERIČTÍ SKAUTI V KOMUNISTICKÉ ČSR.

První jednotka americké skautské organizace /Boy Scouts of America/ za železnou oponou je vlčácká smečka 23. v Praze. Jednotka byla organizována na žádost zaměstnanců amerického konsulátu a velvyslanectví se sídlem v Praze. Zajímavé je, že tento rosinec oslavují Vlčata již druhé výročí založení této jednotky. Kontrolu přes tento oddíl má Transatlantic Council of B.S.A. se sídlem v Heidelbergu. Jerry.

Skautský sněm československých skautů v Chicagu 1966 .

Oddíl československých skautů v Chicagu, Illinois bude hostitelem všem skautům, kteří přijedou na skautský sněm, který se chystá na konec května 1966. Protože 30. května je Memorial Day připadající na pondělí využijeme možnosti t.zv. dlouhého víkendu a uspořádáme setkání všech skautů, kteří budou mít možnost přijeti do Chicaga. Abychom věděli, kolik asi bratří přijede, prosíme ty, kteří mají zájem o tento sjezd aby napsali na adresu: VL. Holeček 2622 Grove Ave. Berwyn, Ill. 60402.

Rádi bychom věděli, s kolika bratřími můžeme počítat, a ohledně ubytování atd. Prosíme zájemce, aby odepsali ještě před Novým Rokem.

Setonova Skautská Výstava.

Vdova po Ernest Thompson Setonovi připravuje věnování indiánského musea, které patřilo jejímu zesnulému manželovi, americké skautské organizaci Boy Scouts of America. Toto museum obsahuje mimo jiné 69.000 knih, 3.200 obrazů a 2.000 kůží zvířat a ptáků. Nabídla též použití zámku "Seton Castle" v Santa Fe, N. Mexico, pro veřejné vystavení této sbírky. E.T. Seton, malíř, spisovatel a učitel byl náčelníkem skautů a členem Národního skautského executiveho velitelství v r. 1910-14. Tato sbírka obnáší prameny o vzniku skautingu, o životě v přírodě atd. Paní Setonová věří, že sbírka bude velmi prospěšná a pomocná k docílení met ve skautské výchově.

Redakce "STOPY" přeje všem československým skautům roztroušeným po světě Příjemné Svátky Vánoční a Vše Nejlepší v Novém Roce 1966.

Víte co to je S O S S I ?

Ne, není to volání o pomoc SOS v codě. Tato zkratka znamená: Scouts On Stamps Society International a zabývá se výhradně poštovními známkami celého světa se skautským námětem. Nahlédnutím do posledního buletinu této organizace zjistil jsem, že z mnoha zemí ~~ze~~ které vydaly známky se skautským námětem jen namátkou vybírám: Jamaica, Bermuda, New Zealand, Australie, USA Ghana, Anglie, Ceylon, Canada, Paraguay, Liberia a jiné. Pro ty, kteří mají zájem, zde je adresa SOSSI: Joseph A. Muller, editor 125 Lexington Street, Westbury, New York 11590.

